

INTERCULTURELE TEST "LATEN WE HET HEBBEN OVER...JOUW INTERCULTUREEL PROFIEL (DRIES DELISSEN JACOBS)

DOEL:

Onderling begrip opbrengen voor de interculturele achtergrond van de deelnemers.

Werkvorm: *Groepsdiscussie*

Groepsgrootte: *4-20*

Tijdsduur: *30min – 2 uren.*

Benodigheden: *Powerpoint, beamer*

Vorbereiding: *Lokaal inrichten om een groepsdiscussie mogelijk te maken*

BESCHRIJVING VAN DE OEFENING:

Inleiding:

Creëer een atmosfeer waarbij deelnemers zich comfortabel voelen om hun ervaringen te delen en te luisteren naar elkaars visie.

Leg het doel van de oefening uit en vraag expliciet aan iedereen of ze het eens zijn met de regels waaraan men zich moet houden tijdens de discussie:

- Het hoofddoel van de oefening is zicht te krijgen op ieders mening, niet om te oordelen of te veroordelen.
- Iedereen dient zijn/haar mening op een respectvolle wijze te formuleren.
- Racistische uitspraken zijn verboden.

! Indien de deelnemers zich niet scharen achter bovenstaande spelregels begin je niet aan de oefening ! Consensus is noodzakelijk om de gewenste doelen te bereiken!

Discussie:

10 Multiple-choice vragen over interculturele situaties dienen te worden beantwoord. Elk antwoord krijgt een bepaalde score wat zich op het einde leidt tot 4 verschillende interculturele profielen (20punten schaal)

Op het einde kennen de deelnemers hun profiel, doch de hoofddoel van de oefening is delen van ervaringen van de deelnemers. Daarom dient de begeleider de deelnemers uit te nodigen en te stimuleren tot een debat.

Reflectie:

Nadat de profielen zijn vastgesteld, bevroeg de deelnemers over hun ervaring met de oefening. Wat hebben ze geleerd? Gebeurde dit spontaan, tijdens of na de discussie?

INSTRUCTIES VOOR DE TRAINER:

Train u in het begeleiden van groepsdiscussies

Zorg ervoor dat iedereen de gelegenheid krijgt om deel te nemen aan het proces.

Bereidt een aantal extra vragen waardoor deelnemers geprikkeld worden om de 10 thema's verder te verkennen tijdens de discussie.

INSTRUCTIES VOOR DE DEELNEMERS:

Zie inleiding 1: consensus over de richtlijnen.

Gebruik pen en papier en schrijf uw 10 antwoorden en tel uw score op.

EXTRA INFO:

Oefening is gebaseerd op de test 'Typisch Vlaams! Ik en de gekleurde samenleving' van het Kerkwerk Multicultureel Samenleven, Brussel [www.kms.be]

BIJLAGEN:

- De Quiz
- Verslag uitprobeersessie

BIJLAGE 1 : DE QUIZ

- 1 -** *Uw bedrijf organiseert een diner voor de leden. Het menu bestaat uit varkensvlees en een variatie van donkere bieren. De meeste gasten zijn vegetarische, sommigen van hen zijn Moslim of Jood. Wat doe je?*
- A. Ik persoonlijk zou voorstellen om het varken op een spit te doen en te overgieten met Brandy.
 - B. Ik begrijp niet wat het probleem is.
 - C. Ik spreek de organisator aan en herinner hem/haar aan de diversiteit binnen ons ledenbestand.
 - D. Ik maak een pamflet en roep iedereen op om het diner te boycotten.
- 2 -** *Kijk je verbaasd als iemand moeite heeft om zich in uw landstaal te uiten?*
- A. Ja, maar alleen als het iemand betreft die een lokaal dialect spreekt.
 - B. Ik kan het niet verdragen als mensen, na enkele jaren dat ze hier wonen, nog steeds niet foutloos kunnen spreken. Ik zelf ben heel taalvaardig en spreek een vreemde taal al na enkele maanden foutloos.
 - C. Neen, ik ben blij dat mensen moeite doen om mijn taal te spreken. Niets gebeurt van zelf.
 - D. Geen probleem. Ik ben gek op vreemde accenten. .
- 3 -** *Ik denk dat alle blanke mensen ...*
- A. ...verslaafd zijn aan folk-muziek.
 - B. ... niet verschillend zijn van niet-blanken.
 - C. ... in Europa leven.
 - D. ... op de eerste rij stonden toen God intellect, schoonheid, standvastigheid, betrouwbaarheid en integriteit uitdeelde.
- 4 -** *Op een dag komt uw zoon/dochter thuis met aijn/haar nieuw, Zuid-Amerikaans vriend(in)je. Hoe reageer je?*
- A. Ik kijk in mijn agenda en leg hun huwelijksdatum vast.
 - B. Eindelijk! Mijn zoon/dochter heeft iemand gevonden. Ik wens hen het allerbeste..
 - C. Ik wijs mijn zoon/dochter op de moeilijkheden van een gemengde relatie en voorspel dat hun liefde niet lang zal duren.
 - D. Al gillend loop ik naar de dokter voor kalmeringsmiddelen.
- 5 -** *Tijdens de koffiepauze op het werk merk je dat er weinig mensen met een ander etnisch culturele achtergrond tewerkgesteld zijn in jullie organisatie. Wat doe je?*
- A. Ik denk : "Vreemd, er werken hier weinig migranten." Dan neem ik een slok van mijn koffie en praat over het weer.
 - B. Ik denk bij mij zelf dat mensen van etnisch culturele minderheden onvoldoende de taal spreken en daarom niet in mijn organisatie horen.

- C. Ik weiger nog langer daar te werken en zoek iemand van de groep etnisch culturele minderheden om mijn job over te nemen.
- D. Ik vind het merkwaardig en vraag mijn baas of hij/zij zich bewust is van deze situatie.

- **6** - *Met welke uitspraak ben je het meest eens? ?*

- A. Hoe meer culturen in mijn straat, hoe beter!
- B. In mijn straat zijn we allemaal burens van elkaar, het maakt niet uit welke cultuur of religie wij hebben.
- C. Zolang er niet te veel migranten in mijn straat komen wonen, is dat voor mij oké.
- D. Vreemdelingen in mijn straat? Nooit!

- **7** - *De lerares van uw kinderen draagt een hoofddoek (als een uiting van haar Moslimidentiteit).*

- A. Ik denk: "Tijd om die goede oude dreigbrieven boven te halen!".
- B. Fantastisch! Ik hoop snel kennis te maken met deze authentieke Moslima.
- C. Ik heb daar geen moeite mee. Zolang ze maar een goede lerares is.
- D. Ik vind het een ongewone beslissing van de school. Hopelijk leidt het niet tot problemen.

- **8** - *Op straat komt een passeer je een persoon met Aziatische trekken. Wat doe je?*

- A. Ik groet de persoon en heet hem/haar hartelijk welkom in mijn land.
- B. Ik passeer hem gewoon. Er is toch niets aan de hand?
- C. Onbewust druk ik mijn portemonnee dicht tegen me aan.
- D. Ik ben zeer zenuwachtig en begin te zweten. Ik steek de straat over om hem niet te moeten kruisen.

- **9** - *Je staat aan de poort van de school van je kind te wachten met verschillende Noord Afrikaanse moeders. Wat doe je?*

- A. Ik zeg luid en duidelijk: "Hallo! Mooi weertje vandaag. Alles oké? "
- B. Ik heb een gesprek met de Noord Afrikaanse moeders over de laatste schooluitstap en de rigoureuze wiskundeleerkracht.
- C. Ik denk: "Als zij niet naar mij komen, nader ik hen ook niet."
- D. Ik denk: "Waarom zou ik hen aanspreken. Hoogstwaarschijnlijk verstaan ze me toch niet."

- **10** - *Je hoort een racistische opmerking in een organisatie waar je lid bent. Wat doe je?*

- A. Ik sta er op dat er opmerking wordt gepubliceerd in ons maandblad als 'citaat van de maand'.
- B. Ik scheld op hem en zorg dat hij zwijgt.

- C. Ik vraag hem waarom hij/zij zo'n opmerking maakt en tracht valabele argumenten te vinden om zijn visie te ontkrachten.
- D. Ik zeg niets en hecht er verder geen aandacht aan.

Score: 13+

'Wat uit den vreemde komt smaakt beter' is jouw favoriete uitspraak. Je hebt een uitgesproken interesse voor mensen met een ander etnisch culturele achtergrond. **Je neigt om alles wat cultureel anders is te verheerlijken.** In jouw visie kan iemand met een andere origine weinig of niets verkeerd doen. Je hebt een zwak voor deze mensen en onthaalt hen hartelijk. In conflictsituaties zul je de schuld eerder bij jezelf leggen dan bij de ander. Zij hebben de problemen, wij de oplossingen.

Realiseer dat er in alle culturen verschillende mensen zijn, mensen die het mogelijks niet eens zullen zijn met jou.

Score: 8 - 13

Je beschouwt onze multiculturele maatschappij al seen gewoon alledaags gebeuren. Je bent ervan overtuigd dat dit de toekomst is. Je gebruikt nooit termen als 'vreemdeling' of 'illegaa'l als je het hebt over mensen van etnisch culturele mindeheden. Je wacht niet passief de veranderingen af maar tracht op jouw manier een bijdrage te leveren aan de interculturele samenleving: je bouwt bruggen en geen muren.

Je hebt een realistische kijk op de multiculturele samenleving.

Score 3- 7

Je denkt dat vrij zwart-wit over de multiculturele samenleving. In feite maak je je weinig zorgen over je werk, thuis en leefomgeving. De meeste mensen uit je vriendenkring en kennissenkring behoren tot de zelfde etnische groep als jij. Je hebt geen behoefte om te investeren in mensen van een ander cultuur of religie. **Je verkiest je te bewegen binnen de veilige muren van je gemeenschap.** Als je al eens multicultureel doet, heeft dat betrekking op de internationale keuken. .

Tracht toch over de culturele muur te klimmen en kom in aanraking met mensen die een andere kijk op dingen hebben dan jij.

Score -3

Je hebt een heel negatieve kijk op samenleven met mensen van andere culturen. Je bent ervan overtuigd dat dit alleen maar kan mislopen. Termen als 'multiculturaliteit' en diversiteit' zijn je onbekend. Je hebt heel veel vooroordelen en weinig contact met mensen van andere culturen of religies. Niet alleen ben je angstig door hun aanwezigheid, je zou ze het liefst willen verwijderen uit jou leefwereld.

Onthoud dat mensen, van eender welke cultuur ook de zelfde verlangens en gevoelens hebben. De verschillen zijn echt niet zo groot als je wel denkt!

BIJLAGE 2 : VERSLAG UITPROBEERSESSIE

Datum: 26 februari 2010

Waar/ Voor welke organisatie:

Workshop INCOSO

Omschrijving doelgroep:

Studenten en deelnemers aan INCOSO-project uit Duitsland, Oostenrijk, Wales, en België.

Aantal deelnemers:

10

Verloop trainingssessie:

- Sessie kadert in bredere 'workshop cultuur' die als doel heeft om deelnemers kennis te laten maken met elkaars (inter-)culturele achtergrond en competenties.
- Oefening wordt gehanteerd als ijsbreker en kennismakingsoefening.
- Tijdens introductie wordt doel oefening geschetst en afspraken gemaakt mbt manier waarop deelnemers zich tijdens groepsgesprek zullen gedragen (cf. respectvolle manier van communiceren);
- Om iedereen van bij het begin in het proces te betrekken, worden deelnemers ad rondon aangespoord om vragen luidop voor te lezen. Verschillen in taalniveau komen aan de oppervlakte en krijgen plaats/ruimte in groepsgebeuren.
- Nadat elke deelnemer antwoord heeft genoteerd, worden individuele deelnemers spontaan aangespoord om hun antwoord in groep toe te lichten. Dit met de nodige aandacht voor de verschillende herkomstlanden van de deelnemers, zodat elk zijn/haar ervaringen en antwoorden kan contextualiseren. Enerzijds wekt dit nieuwsgierigheid van andere deelnemers en komt er op deze manier spontaan een gesprek/uitwisseling tot stand. Anderzijds stuurt gespreksleider gesprek door gerichte interventies in vooraf uitgestippelde richting: elke vraag werd immers op voorhand gekoppeld aan een bepaald thema (bv. demografie – onderwijs – tewerkstelling – taal – godsdienstbeleving - racisme -...).
- Er ontstaat boeiende uitwisseling tussen de deelnemers. Na 1 uur, ongeveer halverwege de test, lassen we pauze in (zodat andere workshop kan beginnen en honger gestild kan worden) en beslist groep om na de

middag nog 1 uur verder te debatteren, ipv de test vóór de middag snel-snel af te werken.

- Deelnemers scoren haast alle gelijkaardige score (logisch gezien hun deelname aan het INCOSO-project) en hebben bijgevolg gelijkaardig profiel.

Evaluatie:

- Deelnemers beoordelen groepsgesprek als verrijkend en zeer interessant.
- Doelstellingen van de oefening bereikt. Deelnemers hebben kennis gemaakt met elkaars interculturele ervaringen die zowel teruggaan op verschillende situaties in de herkomstlanden van de deelnemers als op persoonlijke ervaringen en overtuigingen.
- Spontane en ongedwongen sfeer, gekoppeld aan de nieuws- en leergierige houding van de deelnemers, voelbare meerwaarde.